

PREGÓ CLOT. 21 hores del 2 de setembre 2005.

És un honor i un plaer per a mi estar avui aquí fent el pregó de les festes d'aquest barri. Però no es tracta només d'un honor institucional, d'aquells que, si et plau per força, s'han d'acceptar pel fet que hom representa l'Ajuntament, sinó que es tracta d'un honor i també d'un plaer personals: jo mateix, com la majoria de vostès, sóc veí d'aquest barri del Clot, només fa nou anys, però.

Certament, no puc ara recordar, com, en canvi, segurament poden fer molts de vostès, la història d'aquesta plaça, la qual es confon amb la història del seu nom. No puc explicar, per tant, que fa uns quants anys el lloc que ara ocupem mereixia el nom que tenia: quan era un clot permanentment inundat d'aigua on tenien la seva residència un nombre indeterminat d'aquells batracis que anomenem granotes. És veritat, no puc repassar la llarga lluita dels veïns i veïnes que van aconseguir, finalment, que aquest espai fos dignificat i s'hi construís, no com es pretenia un edifici de pisos, sinó una plaça. I és que en el cas d'aquest barri nostre, la plaça on som ara, el nom de la qual recorda els seus orígens, n'és el cor i el centre.

Fa pocs anys que visc aquí, però és com si hi hagués viscut sempre: en aquesta mateixa plaça on som ara, la meva filla va aprendre a córrer amb bicicleta, i jo mateix cada dia pujo per l'Av. Alcalde Porqueres quan vaig a treballar, compro a les botigues de la plaça i em passejo pels carrers que la volten. En fi, el que vull dir és que, com a veí que sóc del barri és una gran satisfacció participar a la inauguració de la seva festa principal, que feia ja dos anys que no tenia lloc. És per això també que la satisfacció és major. Com el fill pròdig de qui parlen els Evangelis, la recuperació del que hom donava per perdut és causa de la major alegria.

Per tot plegat penso que el primer que em cal fer és felicitar les persones que han fet possible aquesta recuperació de la festa, i aquests són els i les membres de la nova junta de l'Associació de Veïns i de Veïnes, que han agafat el testimoni d'aquesta responsabilitat amb una extraordinària il·lusió. Em consta, a més, per les converses que hi he tingut, que tenen molts projectes per a la millora de les instal·lacions comunes del barri, per a la millora dels serveis de què disposa i també per a la creació d'uns altres de nous, com ara un casal de nens. Enhorabona, doncs, per aquesta disposició a treballar per la comunitat i per les idees que porten a les senalles. Sense cap mena de dubte, contribuirà molt i molt a generar confiança, exactament la que es necessita ara, que s'ha d'eixamplar la base de l'associació fent nous socis. Recordo ara una anècdota de pagès. El meu padrí, un dia que érem al tros, en un bancal plantat d'arbres, em va ensenyar a fer trosses amb branquetes d'olivera per a que se les mengessin els conills. Vostès potser no saben què és una trossa. En realitat no és més que un feix de branques lligades amb un vencill, que és una corda prima d'espert. Bé, el cas és que jo vaig voler trencar la trossa pel mig. I és clar, no podia. La trossa es vinculava sota els meus esforços però no es trencava pas. El meu padrí, veient els meus afanys, em va fer parar, va agafar la trossa, va desfer el vencill que la mantenia unida i aleshores, una a una, va començar a trencar les branquetes. Jo li vaig dir: –Padrí, ara és molt fàcil. I ell em va respondre: –És clar, una trossa unida és indestructible. El missatge que ens proporciona l'anècdota és un de ben clàssic, ja contingut en el proverbi que diu: «La unió fa la força». I, en efecte, d'aquest missatge n'hem d'aprendre alguna cosa els veïns d'aquest barri. Si estem units, i un bon moment de començar és ara i aquí, al voltant de la festa; si estem units, dic, podrem fer moltes coses, i allò que demanarem, allò que voldrem aconseguir, ho acabarem obtenint. Només cal que estem junts i que no oblidem, tampoc, que demanar no és descortesia ni tampoc que la constància és una virtut.

Sé que aquest barri, per bé que cèntric i ben comunicat, no té algunes instal·lacions i serveis que sí que tenen altres: i no em refereixo només a una piscina, que tots voldríem, però per a la qual no disposem d'espai obert suficient avui per avui. Parlo d'instal·lacions més prosaiques però de major utilitat tots els dies de l'any. Així, per exemple, el local social de què disposem, a banda de les dificultats de l'accés per a les persones amb dificultats de mobilitat ja no està adaptat, és molt petit i resulta clarament insuficient per a encabir les activitats de més d'una de les associacions del barri si és que es volen realitzar simultàniament. Per cert que l'Associació de dones hi treu una magnífica rendibilitat amb els seus cursos i les felicitem per això.

Està clar, i així ho han manifestat els membres de la junta de l'Associació de Veïns, que cal trobar solucions al problema de l'espai. Entre aquestes hi ha la de buscar un altre local per a les associacions i també per als jubilats, cosa de la qual ja n'és perfectament conscient el regidor de Participació Ciutadana –el qual, em consta, ja està treballant en el tema– i també la resta de membres del govern. Per tot plegat haurem de vetllar perquè aquesta necessitat es contempli en els pressupostos del 2006. Mentrestant, però, podem fer altres coses, que també s'estan treballant, com ara la utilització social del pati de l'escola pública del barri i també, si escau, de les seves instal·lacions durant les hores que no són utilitzades per les activitats didàctiques. Bé, no és el moment d'allargar-me parlant dels detalls, però sí que és necessari que sapiguen que la Junta de l'Associació de veïns ja ha presentat les seves propostes, l'Ajuntament és conscient que cal atendre-les de la millor manera possible i, sobretot, que hi ha la voluntat de fer-ho.

Avui és un dia de festa, d'una festa que s'afegeix, com una propina, a les vacances que acabem de passar. Aquest cap de setmana de festes és com els cinc minuts més que ens concedim, abans de llevar-nos, quan ja ha tocat el despertador. Aquests cinc minuts sempre són els més dolços, per bé que precedeixen el treball. Bé caldrà que aquesta Festa Major del Barri, que ha de durar fins diumenge, l'aprofitem bé i que ens acabi de donar les energies necessàries per a emprendre el curs laboral un altre cop.

Per als animals només hi ha els dies corrents, tots iguals, uniformes i sense fissures. Per a Déu –si existeix– només hi ha diumenges, posat que únicament es dedica a la contemplació; ja fa molt de temps que va passar la seva única setmana de treball. Els humans, en canvi, disposem tant d'uns dies com dels altres. Tenim tant la quotidianitat com la seva negació: la festa.

La festa, però, no és únicament el temps de descans; de vegades treballem o ens cansem més durant les vacances que durant els períodes laborals. N'hi ha que diuen, laboriosos ells, que reposar no és altra cosa que canviar de feina. La festa respon al desig, potser a la necessitat, de trencar la monotonia, de distingir uns dies d'uns altres, d'assenyalar simbòlicament la presència de l'extraordinari i estalviar-nos l'avorriment.

Els humans, pel que sembla, només podem i sabem gaudir dels dies de festa perquè n'hi ha uns altres que no ho són. Per això mateix, també, com més gran és el contrast entre la festa i la vida quotidiana, més festa és, perquè només aquesta diferència ens permet assistir a una altra dimensió de la realitat o contemplar-la des d'una altra perspectiva. La festa, l'extraordinari, representa l'ideal social, allò a què aspirem, i forma part de l'àmbit del desig que només es realitza de tant en tant. Els dies ordinaris, en canvi, només representen la realitat, i tanmateix, no s'exclouen mútuament sinó que es necessiten; de fet, si tots els dies fossin festius o si una festa durés indefinidament, si no existís alguna discontinuïtat fins i tot en el que resulta agradable, la vida seria molt avorrida, segurament també absurda i mancada de sentit.

Diuen els antropòlegs que les festes, com la religió, els costums socials, els mites i l'imaginari col·lectiu, formen part de la imatge que un poble es fa de si mateix. Es tracta d'una imatge que inclou el passat i el present: el passat perquè moltes festes, que són celebracions de fets, uns joiosos i altres ben tristos –penseu en l'onze de setembre– serveixen d'aliment per a la memòria. El present perquè tota festa: allò que celebrem, com i quan, és el fidel reflex del poble que la fa.

Fem, doncs, que aquesta festa que ara mateix començarem, sigui la real expressió de la manera de ser de la gent del Clot, de la seva manera de passar-s'ho bé, de fer amics i de compartir. Que tinguem tots una bona festa.

Ramon Camats

Regidor de la zona: Clot, Noguerola i Segre.